

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Decem, quæ in hodierno nos Euangelio ædificant, doceri, Sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

tatem, quod factu hoc miraculo contigit. Relictis enim omnibus sequuti sunt Saluatorem. Redierunt tamen post vnum, aut alterum diem ad propria. Tertia fuit ad Apostolatū, quam scribit Mathæus, quæ alia quadam die post hoc miraculum facta est. Et tunc ad propria non rediēs, cum Christo mansit. Simile ferè aliud huic miraculo post Christi resurrectionē scribit Ioannes, vbi Simonem Petrum, cum quibusdam alijs Apostolis abiisse refert piscatum, qui nocte illa nihil prendiderunt. Manè autem Iesu in litore stante, & vt in dexteram nauigij rete mitterent horrante ilico ceperunt centum quinquaginta tres magnos pisces. Sed cum tanti (inquit) essent pisces, non tamen est scissum rete, nec periclitati sunt. Porro hic rumpebatur rete, atque pene submersi sunt. Itaque significatur in presenti miraculo, per piscium captionem Ecclesia militans, in qua mali bonis miscentur, in qua varia etiamnum occurrūt pericula, doctrinarumq; oriuntur sectiones, scilicet, hæreses & schismata, quod est rete prædicationis rumpi. At verò in secunda, vltimaq; piscium captione, quæ post resurrectionem contigit Christi, nihil periculi narratur, imo palam dicitur: Cum tanti essent pisces non tamen scissum esse rete. Quo certè significatur Ecclesia triumphans cui prorsus abest omnis scissura, omneque periculum.

Nunc igitur filij in nauī Petri (in qua Christus docet) constituti, in sancta orthodoxa Ecclesia vos esse intelligite. Hæc enim illa vna est nauis, in qua Christus intravit, in qua quotidie adhuc docet & prædicat, quam Petro ducendam, gubernandamq; atque eius successoribus commisit. Nempe vna ac eadem, quæ ab Apostolis vsque in nos est deriuata, nō alia, cuiusmodi multæ fuerunt hæreticorum, quæ interierunt, & vltimo ante paucos annos vnā sibi hæretici nostri fecerunt, quam tamen mox in multas scctas sibi ipsi repugnantēs diuiserunt atque contrarias. Hos filij deuitate, harum sectarum prædicatores fugite, in nauī sancti Petri, imo Christi, Christum docentem audite, vt per rete Euangelicæ prædicationis ad litu, & per obedientiam quam præstare vestris debetis prælati trahi mereamini, & à Domino nostro Iesu Christo inter electos pisces ad coronam asseruari, eodem largiente Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

Decem, quæ in hodierno nos Euangelio adificant, doceri,

Quam irruerent turba in Iesum, vt audirent illum. Lucæ V. Laudabilem turbae appetitum, laudabilem esuriem, sitimq; ad audiendos Domini sermones, ad eruditionem sanctam ab eodem accipiendam hodierno in Euangelio audiuius, quæ delectata Christi verbis, Christi moribus, Christi signis & miraculis, eius denique cunctis operibus, non poterat ab eodem separari. Est autem hoc ignauia nostræ vehemens reprehensio, qui ad verba Christi fastidiosi, tepidi, frigidi, & negligentes sumus. Quocirca vt excitetur in nobis deuotio, dicam quàm multa in hoc sint Euangelio, quæ excitant, & adificant, erudiuntq; nos ad bonum. Primum in hoc Euangelio, quod nos instruit, est turbae appetitus insatiabiliter desiderantis verbum Dei. Sequebatur enim Dominum quocunque ibat, siue in ciuitates, siue in quanta.

RRR deserta

Lucæ 9.

Math. 4.
Marc. 1.

Ioan. 21.

Rete Eccle-
siae quando
dicitur roma-
pi.

Psal. 4.

Esaie 5.

Proles vi
instituenti
sint.Matth. 6.
Lucæ 12.In Iesum
quomodo sit
salubriter in-
ruendum.Ioan. 8.
Benignitas
redemptoris
nostri quan-
ta.Prelati quan-
to zelo lucrâ-
dis anima-
bus debeant
insistere.Humilitatis
Christi exem-
plum.

deserta, siue ad mare, & eius sermone refici cupiebat. Et nobis nihil vtilius sanè, nihilq; honestius contingere potest, quam vt ardenti seruire quæramus, sequamurq; Christum, & illi adhæreamus, seruiamusq;e. Filij, quicquid aliud quærimus, temporale est, periculatum, fallax, & nihil, quod esse quidem apparet, sed nihil est nisi vanitas, & imago alicuius boni. Propterea Psalmista clamans, dicit: *Filij hominum, vsquequo graui estis corde*, puta ad sequendum Dominum? *Vt quid diligitis vanitatem, & quæritis mendaciam?* Quæritis magis esse in oculis hominum. Vultis quoque filios vestros fore magis in mundo. Ad hoc enim nitimini & laboratis, vt quanto in precio habeat mundus, habeat eos quoque. Verùm equidem vobis dico: Quomodo vos estis decepti, sic filios vestros quoque decipietis. Nunquid enim tunc felices atque beatos fecistis filios vestros, dum opes, honores, & reliqua, que in mundo preminere homines faciunt, illis procuratis, & retribus diaboli, quibus ad inferna trahantur, eos inuoluitis? Hoc eos docete, vt Deum timeant, Deum diligant, ad audiendum Dei verbum sitientes accurrant, Dei custodiant mandata, vt pauperum misereantur, vt egenis, indigentibusque omnibus libenter subueniant, tunc eos optimè distastis, & ad honores caelestis promouistis. Docete illos, & vestris operibus ostendite eis, vt thesaurizant sibi thesauros iustitiæ, atque virtutum, quos fures non tollant, neceatæ demoliantur, nec ærugo consumat. Hæc facientes, cum filijs vestris salui eritis. Itaque hoc est irruere in Iesum, ipsum scire, ipsum amare, ipsius sequi vestigia, ipsum desiderare, ac rogare, vt habeas propitium, eius optare gratiam, illi inhærere, & ab eo non diuidi. In summa dicam: *Qui ex Deo est, libenter Deo verbum audit* Si libenter audit, quærit hoc, & irruit ad audiendum. Quod si non libenter auditis, signum est, quia ex Deo non estis. Secundum, quod hic ædificat, ac instruit, est benignitas redemptoris, quod turbam videns importunam, ac verborum eius situbundam, adeo vt irrueret in eum, non est grauatus. Studebant enim propius semper accedere, quo melius perciperent, quod auide audiebant. Interea tamen quum impelleret Dominum retrocedere, vsque ad stagnum, seu mare, non ipse inique tulit hominum importunitatem, nec labore ac tædio fatigabatur, sed in nauiculam ascendens, abductus paululum à terra, docebat turbas. Non igitur pijssimus leuis molestia, non tædio, non assiduitate vincitur prædicandi, sed deuotioni acquiescens turbæ, prædicationem terra marisq; continuat. Inuitat hoc suo exemplo omnes prælatos & docet, quanto oporteat seruire & indifferenter populis prædicare, quanto zelo lucrandis animabus insistere, & citra animarum lucra quam nullo, aut tædio, aut fatigatione vinci. Non igitur se ipsos debent quærere, nec sibi, vel licitis occupationibus ad priuatum commodum vacare, aut semper ocio contemplationis insistere, sed ea curare, quæ sunt subditorum, animabus sibi creditis inuigilare, sermonis pabulum illis adferre, exemplo bonæ actionis non minus quam verbo plebè roborare. Tertium, quod hic ædificat, est Christi humilitas rogantis Petrum, vt à terra abduceret paululum nauem. Non imperat, non iubet, sed rogat creator & mundi redemptor. Quare autem hoc facit, nisi quia nos cum superbi sumus, magis volumus rogari, quam rogare? Nam etiã alieno si cogimur obsequio vt, si subsidium nobis necessarium fuerit proximorū, vix te-

me vel ipsa necessitas cogit nos, vt humiliati pro obsequio rogemus. Nolumus enim aut indigentiam nostram agnoscere, nolumus, quam inopes, aut indocti, aut impotentes simus, agnosci, nolumus nos humiliare. Erubescimus nos inferiores cognoscere his quos rogamus. Nolumus tandem nos debitorum gratitudinis atque reddendae charitatis constituere, nec pro acceptis beneficijs obligatos nos agnoscere. Christus tamen cum esset Deus, & Dei Filius, cum esset omnipotens & summus, cui Angeli denique gaudent seruire & obtemperare, a piscatore paupere obsequium rogare non erubuit. Quartum, quod hic nos instruit, est obedientia Petri. In multis enim hic reperitur Petrus obediens, & Christo deuotus. Nam primo accommodauit Domino (quod deuotionis & charitatis fuit) nauem. Deinde ad petitionem Domini reduxit a terra paululum nauem. Tertio, rete ad verbum Domini laxauit, atque ad piscandum se parauit. In qua obedientia concurrunt multae, quibus ipsa commendatur, atque seipsa clarior, ac perfectior efficitur. Est namque difficilis, est prompta, est simplex, est que fidelis.

Difficultatem multa faciunt obediendi. Primum est operis infructuositas. Hoc modo probata fuit sanctae Eufraziae obedientia, qua iussa grandia saxa portare de loco vno ad alium, atque inde in priorem locum reportare, nihil tamen murmurauit propter operis inutilitatem, sed studiosissime impleuit. Hoc modo B. hic Petrus potuisset obedientiam recusasse, & obediisse infructuositatem. Nemo enim libenter gratis, & vbi nullus respondebit fructus, operatur, quia non habet quo consoletur laborem, proinde, & qui arat in spe, scilicet messis, debet arare. Petrus vero per experientiam dixerat non adesse pisces, infructuosumque noctis laborem exantlauerat, quare detrectare potuisset laborem, ne & illum gratis perderet. Verum infructuosum non credidit Christo obedire. Nam etsi nulli pisces caperentur, sciebat tamen obediendi studium absque merito, praemioque non esse. Secundum quod facit difficultatem est, dum fatigato iam laboribus denuo imponitur opus. Post laborem enim nemo non optat quietem. At Petrus nunquam adeo potuit fatigari, vt pro Christo illum vel iterandi laboris pigeret: tanti enim iam faciebat Christum, vt illius obedire voci nullum existimaret esse laborem. Tanto ad Christum feruebat amore, vt non timeret (si ita Christus sineret) pro Christo etiam gratis laborare. Si enim is qui diligit hominem, laborem non sentit (quamuis laborans) quem ob illius gratiam fert, quomodo qui pro Deo laborat, grauabitur? Semper enim per amorem respicit in illius beneplacitum, cuius gratia laborat, cupit illi placere, eius optat gratiam & fauorem, eiusque honorem zelatur. Amor itaque non sustinet pigrum & acediosum, qui sua commoda quaerit, & requiem, non ea quae sunt Christi. Tertium, quod obediendi generat difficultatem, est proprium consilium & superbia, cui nihil nisi propria placent. Contra consilium autem proprium quempiam aliquid efficere, difficultas est magna. Non enim tunc creditur praelato, sed sapientior esse sibi videtur is, qui huiusmodi est, & qui debet obedire, quam qui praecipere. Difficultas haec quoque Petrum non impediuit. Siquidem consilio & prudentiae humanae, licet esset contrarium id, quod Dominus iubebat, puta vbi per noctem totam piscando gratis laborauerant, nihilque ceperant, mox redire ad eundem

Obedientia
deuotioque
Petri erga
Christum
quanta.

Obediendi
difficultatem
quae faciant.

Eccle. 6.

Philipp. 2.

Consilium
proptij cere-
brj quanta
mala homini
inferat.

RRR 2 locum

locum, & denuo velle piscari. Veruntamen hanc suam prudentiam, suumque consilium contempnit Petrus, magis credens, maiorem que fiduciam habens in verbis Christi, quam suo ingenio, labore & experientia. Vicit itaque Petrus omnem obediendi difficultatem. Vnde sequitur eius fuisse obedientiam (quod secundo loco posueram) promptam. Nam nihil moratus, mox Dominici verbis paruit. Quod enim dixi: Præceptor per totam noctem laborantes nihil cepimus, non id dixit propterea, quod grauate obediret, sed ut indicaret, quam obediret confidenter, ac si diceret: Licet expertus sim nunc laborem piscandi infructuosum, veruntamen quia tu iubes, iam mihi non erit otiosum piscandi onus, nec infructuosa, nec vacua ad me redibunt retia. Hic apparet quoque quam simplex fuerit Petri obedientia & fidelis, credentis minus propria experientia, quam Christi verbis, credentes pisces, qui dum suo consilio, suaque industria piscaretur, non aderant, mox propter verbum Domini ad futuros. Quintum, quod in hodierno instruit euangelio, est, quod Dominus voluit nauem à terra reducere pusillum. Quo virtus discretionis innuitur, quam prælati discere debent in animabus regendis, ut non nimis maxime in principio urgeant ad ambulandum oves, sed exemplo iacob paulatim sinant eas progredi. Paulatim enim longius eas à terrenis abstrahent, est que prudentia ac discretionis, ne nimis in initio, aut impetu oves lædantur, ac impediantur magis, quam promoueantur. Debet enim prælatus non in extremis versari, nec ad illa progere, sed regia debet ambulare via, hoc est, in medio virtutum, ne quid minus, & ne quid nimis. Non erit impetuofus, sed prudens, ad dissimulanda, ad expectandamque tem potis opportunitatem, vigil quo possit temporis illissime animorum mederi languoribus. Paulatim enim instituendi, sed nouiter instituti spiritu crescunt, crescunt fide, crescunt alijs quoque virtutibus, desinente interea in illis priuato amore, ac propria voluntate, qua paulatim tandemque sentiant, quod non sentiebant, credant, quod non credebant, rogent, quod rogati facere recusabant. Quod enim à terra redacti iubet nauem non procul, sed pusillum, docet saluandam statum communem fidelium, cui permittitur, ut hoc mundo vtantur tanquam non vtentes, ut gaudeant, tanquam non gaudentes: & cum omnia habeant, nihil tamen sint animo possidentes, hoc est, nihil terrenum sic diligant, quo cordis possessionem, aut animi tententur inhaesionem. Sextum, est fides Petri. Credidit enim se pro obedientia (quæ mundi sapientibus stulta videri poterat) non deridendum, quem fides roborabat adeo, ut crederet fieri non posse, quo hæc Christi iussio foret inanis, aut absque fructu. Ideo dixit: In verbo tuo laxabo rete. Septimum, quod edificat, est charitas & assiduum tantum sunt vocati, accesserunt, ut Petro subuenirent, parati. Placet Deo vehementer charitas, quæ est in proximum. Quam obrem opera misericordie ac charitatis, tanquam ea, quæ sunt gratissima Deo, alijs operibus, que respectum proprii habent commodi, essent, vbiunque id fieri possit, merito præferenda. Octauum, est Petri humilitas, ac reuerentia erga Christum. Trepidabat enim propter suam indignitatem, quam in oculis suis habebat Petrus, Christi verò maiestatem & potentiam expauit. Ideo ad genua

Discretio in
regendis ani-
mabus neces-
saria qua sit.
Genij.

1. Cor. 7.

Fides Petri
cuiusmodi.

Charitas fra-
terna quanta
bona efficiat.

Humili as ac
reuerentia
Petri erga
Christum.

ante Dominum prociat, rogans, vt à se exiret, & à se peccatore (cuius praesentia foret indigna & contumeliosa Deo) recederet, quasi diceret & rogaret, ne se tantum humiliaret Christus & vilificaret, vt cum homine peccatore familiariter conuersaretur. Docet autem in hoc nos reuerentiam habere semper magnam ad praelatos nostros. Nisi enim sublimiter senseris de praelato tuo ac bene, non potest tua esse obedientia simplex atque perfecta. Nominum, quod instruit, est quod Christus Petrum pusillanimitatem confortat, ac erigit humilem. Nam consolatur eum, dicens: Noli timere. Nec solum consolatur, sed maiora etiam illi promittit beneficia. Erudit autem Christus praelatum, quam esse debeat consolatorius cum omnibus, tamen praecipue humilibus & pusillanimitate deiectis. Nocet enim non parum, imo vehementer impedit seruum Dei pusillanimitas, nisi fuerit homo maxime acquiescens, & non pertinacis ingenij, voluntatis aut consilij, qui possit ac velit consulere praelatum, seu Patrem animae suae in omnibus, illumque audire, illi credere & obtemperare. Debet igitur praelatus, praecipue eos qui timent, & qui trepidant, consolari ac confortare, ne spiritu deficiant. Decimum est, quod nos hic aedificat, propter quod etiam haec omnia fiunt, quia relictis omnibus secuti sunt Saluatorem. Itaque iam de piscibus captis nihil cogitabant, quia ceperat eos Saluator, quos tanto post se, tamque feruido tractu abducebat amoris, vt corpore quoque illum sequeretur. Itaque filij, haec est piscatio Christi, capere & abducere post se animas: & hoc modo piscatus est piscatorem Petrum. Sunt autem post Christum alij quoque piscatores, quorum principem constituit pro se Petrum, eiusdemque vicarios, praelatos Ecclesiarum ad homines attrahendos Christo. Sed conqueruntur horum quoque multi, & dicunt: Per totam noctem laborantes nihil cepimus. Quod tamen aliquando ex culpa accidit piscatorum, aliquando ex vitio piscium, quod piscator nihil capiat. Primo, id esse potest ex defectu temporis, puta si in tempore non debito piscatio fiat, quo scilicet pisces, aut ad ima abscondunt, aut vt delitescant, suis latibus se continent. Hoc modo praedicator gratis laborat, quando non sunt inter auditores aliqui praedestinati ad vitam. Gratis, inquam, laborat, quia piscem nullum capit. Non tamen omnino gratis, quia erit merces operi eius. Siue tamen ceperit pisces, siue nullos ceperit, sciat animarum piscator nihil ibi esse futurum, nisi vt sanam praediceat doctrinam, & quos docuerit verbo, exemplo non destruat. Nam vt aliquem capiat feliciter piscem, vt impium aliquem ad Deum conuertat, non hominis, sed Dei opus est, licet hominis ministerio peragendum. Sunt etiam qui praedicant in nocte ignorantiae nulla eruditione suffulti. Sit itaque praedicator studiosus obseruator temporis, vt tunc maxime praediceat, quando plebs magis parata idoneaque fuerit ad recipiendum. Sciat quoque quibus retribus omni tempore debeat vti. Interdum enim facili persuasione, interdum terroribus, interdum blanditijs conuertuntur auditores: & super hoc vigilandum est inter remedia, quod magis sit efficax. Secundo, contingit ex defectu loci, fortasse quod illo in loco nemo est, qui praedestinat us sit ad vitam, ideo nemo conuertitur. Si enim in loco piscatur, non satis profundo, vbi locus est arenosus, & parum aque, ibi nihil piscium capitur: & vbi profunda hominis Dei gratia non penetrat, inanis

RRR 3. est om-

Acuerentia
au praelatos
habenda.

Praelatus quā
debeat esse
confessorius
suis sub-
ditis.

Praedicationē
sepe sine fru-
ctu fieri pro-
pter diuersas
causas.

Hier. 31.

Retibus ruptis quis my-
stice pisco-
tur.
Piscium ge-
nera quatuor
cur mystice
capi non pos-
sint.

Ecclesi.

1. Tim. 3.

Ioan. 3.

Psalm. 140.
Retia diaboli
quæ sint.

1. Pet. 4.

Psalm. 90.
Quomodo
diaboli retia
eiusdare va-
leamus.

est omnis prædicatio. Tertio, piscari contingit ociose ex retium seu instru-
mentorum defectu. Retia enim si rupta fuerint, pisces elabuntur. Retibus
& aliud operantur. Quarto, contingit piscationem esse ociosam propter pis-
ces, qui non possunt capi. Aut enim sunt pisces, nimis magni, aut nimis par-
ui, aut nimis astuti, aut nimis lubrici. Hoc modo homines in potestibus,
diuitijsque constituti, vix conuertuntur, quia nimis sunt magni, & difficul-
tas est magna illis annunciare veritatem. Ideo enim quia ab omnibus ti-
mentur, quia multum nocere possunt, raro eis veritas dicitur: nam etsi quis
dixerit illis veritatem, hanc non recipiunt.

Alij pisces sunt nimis parui, hoc est, pusillanimes, & hi capi difficulter
possunt, quia omnia etiam tuta timent. Vnde scriptum est: *Qui obseruat ven-
tum, non seminat.* & qui pusillanimis est nimium, non agit opera bona. Nul-
quam enim vult lædi, nusquam audet laborare, tuta timent, & suspecta habet
omnia. Tertij sunt pisces nimis astuti, qui quærunt vbi que elabi. Homines
itaque dolosi & nimium astuti, raro per prædicationem capiuntur. Habent
enim glossas suas, quibus sese excusant, & Ecclesie præcepta eludunt. Quartj
pisces sunt nimis lubrici, vt anguilla, quos quanto firmiter fortius, tanto
citius elabuntur: hoc modo homines seiplos amantes, & carnis desiderij
seruientes, malè euadunt rete prædicationis. Tot enim peccatis seruunt,
quot in se peccandi concupiscentias sentiunt. Nam qui multis varijsque de-
siderijs suis satagunt satisfacere, semper vt occasionem habent delinquendi,
ita & excusandi, atque correptionem elabendi. Eam ob rem prædicationem
declinant Euangelicam, fugiunt correptiones, noluntque venire ad lucem,
ne arguantur opera eorum.

Quomodo itaque Christus per suos piscatur, & retibus prædicationum
verbi Dei capere quærat animas: sic diabolus quoque sua retia extendit, quibus
incautos capiat, & abducatur. Et quid dicemus? Nonne maior pars ho-
minum in mundo eius retibus capitur? sicut scriptum est: *Cadent in retia diaboli
eius peccatores.* Quæ sunt, inquis, retia diaboli? Omnia illa quæcunque non
sunt Dei, quæ mundi sunt, quæ temporalia sunt, quæ transitoria & corpora-
lia sunt, quæ ab hominibus hic amantur, quæ carnem delectant, retia
sunt quibus diabolus animas piscatur, & quæ homini dum insidiatur, in
abscondito tendit. Nihil potest facere homo, in quo illi rete diabolus non
oppandat, quo opus destruat bonum, impediatque, vt hominem euertat. Vi-
gila igitur tu, quia & vigilanti & dormienti tibi retia tendit, siue comedat,
siue bibas, non dormitat pestifer ille piscator, sed insidiatur semper quæ-
rens quem capiat. Habet generatim retia, quæ cunctis mortalibus nouit
illiciendis idonea, nouit quo fallat modo. Habet & retia cuius homini sin-
gularia, quibus imponat incautis, iuxta cuiuscunque naturales condiciones,
consuetudines, exercitia, occupationes, & statum congruentia. Propterea fi-
lij, vigilate in orationibus, & estote prudentes, ac circumspecti, nihil vo-
bis ipsi confidentes, sed fiducia vestra sit in Deo. Habitare in adiutorio alti-
ssimi, & in protectione Dei cali commoremur. Antequam faciatis quic-
quam, antequam in rem aliquam incertam, aut periculofam consentia-
tis, primo per orationem ad Deum confugite, Deum pro illuminatione
vestri,

uestri, pro directione, pro custodia à peccato, & pro liberatione à periculo invocare. In hoc mundo quoque non astuti, ac dolosi, sed puri, simplices, ac innocentes vivere satagite, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

DOMINICA VI. POST DOMINICAM S. TRINITATIS, Epistola B. Pauli Apostoli ad Rom. VI.

Vicunque baptizati sumus in Christo Iesu, in morte ipsius baptizati sumus. Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem, ut quomodo surrexit Christus à mortuis per gloriam Patris, ita & nos in nouitate vite ambulemus. Si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius, simul & resurrectionis erimus. Hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruat corpus peccati, ut ultra non seruiamus peccato. Qui enim mortuus est, iustificatus est à peccato. Si autem mortui sumus cum Christo, credimus, quia simul etiam viuemus cum illo. Scientes, quia Christus resurgens à mortuis, iam non moritur, mors illi ultra non dominabitur. Quod enim mortuus est peccato, mortuus est semel: quod autem uiuit, uiuit Deo. Ita & vos existimate vos mortuos quidem esse peccato, viuentes autem Deo, in Christo Iesu Domino nostro.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Hortatur Apostolus nos Paulus ne post baptismum à peccatis abluti, atque in nouitatem vitæ regenerati, pristinis vitijs ac peccatis iterum inuoluamur, dicens: Quicunque baptizati sumus in nomine Iesu, in morte Christi baptizati sumus. Ibi enim peccatis nostris parata medicina, qua sanaremur, applicata est. Ibi peccatorum nostrorum, puta ex virtute mortis Christi, recepimus expiationem. Quemadmodum igitur Christus ^{1. Petri 2.} pro nobis mortuus est, & nihilominus tamen uiuit, ita nos quoque mortui esse debemus peccato, uiuere autem Christo. Haudquaquam autem mortui essemus peccato, adhuc in illo perseverantes. Consepulti denique sumus cum Christo per baptismum in mortem, dum quemadmodum mortuus ipse tribus diebus in sepulchro iacuit, ita nos tribus vicibus baptismo immergimur, ut ibi sepeliantur tanquam in sepulchro peccata nostra, lateantque in mortem. Vnde quomodo Christus resurrexit à morte per gloriam Patris, ita & nos spiritu resurgentes, deinceps in nouitate vitæ, non in operibus mortuis ambulemus. Quomodo enim Christus primum mortuus est & sepultus, deinde resurrexit, ita nobis quoque primum in morte Christi, quæ auferit peccata mundi, necesse fuit peccatis mori & cessare à delictis, cum Christo resurrecturis in nouitatem vitæ, qua deinceps non dormiamus iterum in morte peccatorum nostrorum, sed viuamus Christo in nouitate vitæ ambulantes, & de bono ad meliora semper proficientes. Præ-